

572/1
1980/2

ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ
ԳԵՂԱԿԱՆ ԵՎ
ՉԻՏԱԿԱՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆ

1980 ՆՅՇԹԵՅՈՒՆ ԸՅ

ԲՆՈՒՄ

ამბავი თეთრი ქარამბა- ნისა

სოლომონ

დემურხანაშვილი

როგორც კი მისი მიიწურება და არაღდეგები დაიწყება, ბიძაჩემი ადამა თავისი მანქანით ყაჩაღით დაგვეცემა, ორჯერ გრძობდა დააპიბინებს, მერე ბრაგუნით ამოვიღის კიბეს, სალამს მოგვეცემს და მოკლედ მოკრის:

— აბა, გიგავ, ჩაიწყე ტანსაცმელი და ჰაიდა!

ამ დროს მე უკვე მონატრებული მაქვს კავკასიის მთების ძირას მიყუყული ჩემი ლალისყური. წარმოიდგინეთ ასეთი ლამაზი სახელის მქონე სოფელი თვითონ როგორილა იქნება, და მეც ბიძაჩემის დანახვაზე სიხარულით ცა მიწითლდება ხოლმე.

წელსაც ასე ყაჩაღივით მოვარდა ბიძაჩემი, ორჯერ დააპიბინა მანქანა, მე კი ელეთმელეთი მომივიდა, რადგან ჯერ არ მინდოდა მოსულიყო. ავგორ კიბეზე ისმის ნაცუნობი ფეხის ხმა, დედაჩემი კარის გასაღებად მიდის, მე ვისუსებდი და ამ დროს ბიძაჩემის ჩახლეჩილი ხმაც მესმის:

— ბიკოს, ეს რა ამბავია შენს თავს, ავდა ხარ?

გული ყელში მეტჯინება და ხმის ვერ ვიღებ.

— სამი დღეა სიცხე აქვს. ადამა ძიამ ჩაუსტვინა, მერე ახლოს მოვიდა, შუბლზე ხელი დამადო და აღერსით მითხრა:

— შე დედალო, რა დროს ავადმყოფობაა. მთაში უნდა წაგიყვანო.

— ჯერ ქუინტი ვარ, არ წამიყვან.

ადამა ძია, მამაჩემის ერთადერთი ძმა, მეცხვარეა. უფრო სწორად, თავიდან უბრალო მეცხვარე იყო, მერე მეცხვარეების ბრიგადირად დანიშნეს. მთაში უნდა წაგიყვანო, შემპირდებოდა, ჩამიყვანდა ლალისყურში და მთაში წასვლისას რომ გავახსენებდი, პირობაზე როგორა ხარ-მეთქი, თავზე ხელს გადამისვამდა და მეტყოდა:

— ჯერ ქუინტი ხარ, ბალო, ცოტა მუხლი მოიმაგრე და მაგასაც მოესწრები.

იმიტომ ვუთხარი ახლა, ჯერ ქუინტი ვარ-მეთქი.

ბიძაჩემმა გადაიხარხარა:

— არა, ახლა კი აღარა ხარ ქუინტი. შენს თავს გეფიცები, თუ არ წაგიყვანო.

ეს ისე გულიანად მითხრა, რომ მივხვდი—აღარ მომატყუებდა.

უსებ თავში მომივიდა, მეკითხა:

— ძია ადამ, რამდენი წლია იყავი, პირველად მთაში რომ წახვედი?

აი, ამ კითხვის შემდეგ გაიკრიფა ენად ბიძაჩემი, სხვადროინდელივით წასვლაზე აღარ აჩქარებულა, დამიჯდა და მოყვა მთის ამბებს.

— შენ რამდენი წლისა ხარ? თერთმეტისა, არაა, სწორედ შენი ტოლი ვიყავი, პირველად რომ წამიყვანა მამაშენმა მთაში. მაისი იყო, ცხვარი საზაფხულო სამოვრებზე აგვაყვდა თუშეთის მთებში. თოვლ-ქყაპმა მოგვისწრო, მერე ქარი ამოვარდა და მოჰყინა. მთელი ღამე ზეზეურად გავათენეთ. მეორე დილას ვხედავ, ცხენებს სველი კუდები გაფიჩხვიათ და გაუშვერიათ. ახლა სასაცილოა, მაშინ კი ისეთ დღეში ვიყავით, ვაჩენის დღეს ვიწყველიდით. მაგრამ ვიცი, რომ მეცხვარეს ყველაფერი უნდა აეტანა და მეც ერთი არ დამიწუწუწოდა. ჰკითხე მამაშენს, თუ არა გჯერა.

— მერე თუ მეცხვარეობა ასე ძნელია, რათ აირჩიე?

— ვა, ჩემო გიგავ, ცხვარი ჩვენი სიმდიდრეა. აბა, კარგად მომისმინე. ჩემს ბავშვობაში ასეთი თქმულება გამიგონია: შევიდა თურმე ცხვარი ერთ ღარიბ ოჯახში და სიღარიბეს უთხრა, წადი ამ სახლიდან, შენი ადგილი აქ აღარ არისო. სიღარიბემ მუდარით ყველი აუწია, სახლის ერთ კუთხეში მივედგები და ჩემთვის ვიქნებიო. არაო, გაჯიუტდა ცხვარი. ერთ კუთხეში მე უნდა დავიდო ბინა, მეორეში ბატკანი უნდა დავსვა, მესამეში ბატკანი დავლო და მეოთხეში ყველიო. რაღას იზამდა სიღარიბე, აქ ჩემი ადგილი აღარა ყოფილაო დამი სახლიდან გაიძურა. ამიტომ მისდევდა, ჩემო გიგავ, ჩვენი ხალხი მეცხვარეობას.

მხატვარი თამაზ ხუციშვილი

მართალია, ბევრი ფაქტორი ელოდა მეცხვარეს, მაგრამ ვაქაკური ხელობა იყო, ვაქაკები კი, უნდა იცოდნენ, ფაქტორებს არ გაურბიან, ძნელ ცხოვრებას ეტანებიან. ამიტომაც შექმნა ხალხმა ბევრი ლექსი და სიმღერა ცხვარსა და მეცხვარეზე. მწყემსის მეთი ვინ წარმოიდგენს ან ვინ განიცდის იმ სიხარულს, როცა შირაქის ველზე დოლი ანუ ბატკნობა დაიწყება და ცხვრის ფარაში პატარა თეთრი ბატკნები გაგრვნიან. კუნტრუშ-კუნტრუშით მისდევენ დედებს ჯერ მუხლმოუმაგრებლები; ზოგჯერ დედები აგრევით, ამოდენა ფარაში ველარ აგნებენ. ამ დროს მოვა მცნობელი და, გზაბანეულ ბატკანს თავის დედას მიუსვამს. მცნობელებს იმ მწყემსებს ვეძახით, ვისაც შეუძლია გაარჩიოს, რომელი ბატკანი რომელი დედისაა. ეს ყველას როლი შეუძლია!

დოლი უმეტესად მარტიდან იწყება, ასეთ დროს მწყემსებს დიდი ჯაფა ადგათ, მაგრამ გათავდება დოლი, შეხედავს მწყემსი აკუნტრუშებულ ბატკანს და ის ჯაფა სულ ავიწყდება. ამასობაში გაზაფხულიც მოვა, მწვერვალებიდან თოვლი ჩამოდნება. მთის კალთები და იალოლები ამწვანდება და ამ დროს მეცხვარეს გული საგულენში აღარ ეტევა, მთისკენ უკირავს თვალი—ცხვარიც და მეცხვარეც იქ უნდა გალოდნეს. ბატკანსაც უკვე მუხლი აქვს მომაგრებული, და შაისის ბოლოდან ხელ-ნელა აპყვება ფარა მთის კალთებს ძოვებ-ძოვებ-

ბით, ბოლოს კი რომელიმე იალაღზე დაიდებს ბინას. მთა, ჩემო გიგავ, ძალიან ლამაზი ცარიის და ძალიან ვერაგიც. რომ იფიქრებ, ნახი და სათნო მზეთუნახავიანო, უცებ შუბლს შეიკრავს, დაიხვევს ნისლს, აბუზუნდება და ღვართაქუსს დაგიშენს. ამ დროს თუ მამაცობა არ შეგწვეს და მთის ბუნება არ იცი, ცხვარსაც დაღუპავ და შენს თავსაც. და მანც ცხვარსაც და მცხვარსაც მთა ალაღებს და ახარებს. დამაიწყდა მეთქვა, ვიდრე ცხვარი მთაში ავა, დაპარსავენ. აქაც ხელმარჯვე ბიკი უნდა იყო. მარჯვე მწყემსი ღლეშოი ოღდათამდე სულს გაპარსავს დაუქარდით. ფსევკარგი სანახავია. როგორ გითხრა, აი კაკალს რომ წენგოს შემოაღლი. გაკროლავ, ისე შემოაღლიან მატყუს და ბროლივით ამოვარდება ცხვარი სქელი მატყლიდან.

ამ მატყუს კი ბარდანებში ჩაწენავენ, რომ დიდი მოცულობა არ დაიკავოს, და ტონობით აბარებენ სახელმწიფოს. ეს მატყლი და ბატკანი პირველი მოსავალია მწყემსისა. მერე მთაში ბატკანი თოხლად იქცევა, ივლისიდან კი ცხვრის წველასაც დაიწყებენ და გულაში კვერებად ჩააწყობენ განთქმულ გულის ყველს. ცხვრის წველასაც ვაჟაკობა უნდა, გიგავ, ძნელი უნდასწველია, მაჯამაგარი ბიკი უნდა იყო, თითო ცხვირიდან თითო ჩაის ჭიკა რძე რომ ჩამოწველო. მაგრამ იმდენი მწყემლია, რომ საბოლოოდ ბევრი რძე გროვდება. მერე როცა ყველიც მოქუჩდება, აპკიდებენ ცხენებს და ფრიალოზე დაკიდებული ვიწრო ბილიკებით ჩაზიდავენ სამანქანო გზამდე. ამასობაში ავვისტოც მიიწურება და ცხვარ-მწყემსიც აიყრება მთი-

დან. სინანულით ტოვებენ მწყემსები საყვარელ მთებს. ბარში, საშემოდგომოდ კიდევ დაპარსავენ ცხვარს და საზამთრო საძოვარზე წასასვლელად გაემზადებიან. აი, ამ დღიდან, ჩემო გიგავ, მწყემსი სულ იმას ნატრობს, მალე გაილიოს ზამთარი, მალე მოვიდეს ზაფხული, რომ ისევ საყვარელ მთას დაუბრუნდნენ. ძილშიაც კი მაღალი მთები ელანდებათ მწყემსებს, ამშვენებული იალაღები და იქაური ცივი, კამკამა წყაროები.

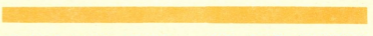
მე თითქმის აღარც ვუსმენდი ბიძაჩემს, უკვე თვალწინ მდებდა თუშეთის მთებისკენ მიმავალი გზა-ბილიკი, ზვია-დი მშვეგრეალები, და იმასღა ეფიქრობდი, როდის წამოვდგებოდი ლოგინიდან და როდის გაუვებოდი ვიწრო ბილიკზე თქრიალით მიმავალ ცხვარს იალაღისაკენ.

ბებარა რამდენიმე სოფელსა და დაბას ჭკვია საქართველოს სხვადასხვა კუთხეში. მათ შორის განსაკუთრებით ცნობილია დაბა ავარა ქარელის რაიონში.

ავარა იგივეა, რაც ავარაკი. წველად ეს სიტყვა ხანაყ-სათეს და სავენახე ადგილს ნიშნავდა. ახლა კი საზაფხულო დასახენებულ ადგილს ჭკვია.

ბზიში მდინარეა აფხაზეთში.

მის სახელს საფუძვლად დაედო მცენარის სახელი — ბზა. ბზითის ხეობა განთქმულია ბზის ტყეებით და მდინარესაც ამიტომ შერქმევია ასეთი სახელი.

ბზითი ჭკვია სოფელსაც მდინარე ბზითის პირას. იქვე მახლობლად არის მეორე სოფელი — ბზოთა. იმავე მცენარის სახელისაგან არის ნაწარმოები სოფლების სახელები: ბზანა — აფხაზეთში, ბზილური — იმერეთში, ბზითა და ბზისხევი — სამხრეთ ოსეთში (ისტორიულ ქართლში). ამ მხრივ სანდერტესია კიდევ ერთი სოფლის სახელი — ბზანდი. ეს სოფელი იმერეთშია. ვანის რაიონში. ბზვანი ანუ ბზოვანი ბუნებით მდიდარ ადგილს ნიშნავს.

მეჩქვრისხევი დიდი სოფელია

გარის რაიონში. უცებ შეიძლება იფიქროთ, რომ ეს სახელწოდება მიღებულია „მეჩქვარისა“ და „ხევის“ შეერთებით და ნიშნავს მეჩქვარის ხევს. ამ სახელის მეორე ნაწილი მართლაც არის სიტყვა „ხევი“, რომელიც ზნორად გვხვდება გეოგრაფიულ სახელებში (ლიღევი, კათისხევი, კისისხევი, მშხალხევი, ორხევი...), მაგრამ პირველ ნაწილში კი გვაქვს არა მეჩქვარე, არამედ მდინარის სახელი მეჩუღა. ეს მდინარე წნორედ მეჩვარისხევს ჩაულის და სოფელსაც ამის მიხედვით დასახელება მეჩუღის ხევი. აქედან კი მივიღებოქვრ მეჩუღისხევი და ბოლოს მეჩვრისხევი.

პროფესორი
ზ. ვუშნაშვილი

ბეჭდის ხელი!

სიმონ შამუგიაძე

ჩემო უმცროსო მეგობარო! აი კვლავ ატრიამულდა სკოლის ეზო-მიდამო, კვლავ აწყრიალდა სამი თვით დამუნჯებული ზარი. გულის ფანცქალით შეზიჯე საკლასო ოთახში და პირილა მერხს მიუჯექი. ჩანთიდან წიგნები, საწერ-კალამი, რვეულები ამოალაგე...

დაიწყო ახალი სასწავლო წლის პირველი გაკვეთილი. სულითა და გულით გილოცავ ამ ღამაზე, ბედნიერ დღეს!

თან მინდა შენთვის ძალზე მნიშვნელოვან რამეზე გესაუბრო. აი, რაზე:

შენ ხომ სკოლაში სასწავლებლად მიხვედი, მიხვედი, რომ გახდე მცოდნე, განათლებული, ხალხისთვის, ქვეყნისთვის გამოსადეგი, დედ-მამისთვის, ახლობლებისთვის სასახელო.

ყოფნას კი, პირველ ყოვლისა, სწორედ ის წიგნები მოგანიჭებენ, სასკოლო სახელმძღვანელოებს რომ ვეძახით. თვალისჩინივით გაუფრთხილდი მათ!

რომ იცოდე, რამოდენა გზა გამოიარეს ამ წიგნებმა-სანამ შენამდე მოაღწევდნენ; რამდენი იშრომეს მათმა შემდგენლებმა, რედაქტორებმა, მხატვრებმა, საბეჭდ მანქანაზე გადამბეჭდავებმა, ასოთამწყობებმა, კორექტორებმა, მბეჭდავებმა, მკინძავეებმა, შემფუთავებმა...

სახელმწიფომ ყველაფერი იღონა, რომ შენ გქონოდა ყველაზე საჭირო და თან ღამაში შესახედავი სახელმძღვანელოები.

მოეფერე მათ, როგორც საყვარელ მეგობრებს!

აბა წარმოიდგინე, რა საცოდაობაა ყდაშემოგლეჯილი, ფურცლებამოხეული, ლაქებით აჭრელებული, დათხაპნილი წიგნი...

ქმას ზრდის წიგნი ქმის ნაქონი

საქართველო
ლიონი 1933

გამოცემის წიგნი

შენს ნაბზარ წიგნს ელის ქმა, ვნახოთ, როგორ შეინახავ! თუკი წიგნი არის ყდაში, ყდა შენ ჩასვი შალითაში. წიგნის კარგი მხმარებელი არის ძმის გამზარებელი. რას სხადიხარ ბიჭო, გაგი, რომ ხრავ მაგ წიგნს, როგორც თავი! რომ უპირებ მაგ წიგნს შეჭმას რალა უნდა მისცე შენს ძმას?!

არა და, ათიოდე თვის შემდეგ შენმა ნაქონმა სახელმძღვანელოებმა მომდევნო კლასელებთან უნდა გადაინაცვლონ, ახლა მათ ემსახურონ ერთგულად. და თუ საღსალამათნი მიუვლენ ახალ პატრონებს, ხომ დიდად გაახარებენ მათ!

ადამიანისთვის კი არაფერია იმაზე დიდი ბედნიერება, სხვას რომ გაუხარებს გულს.

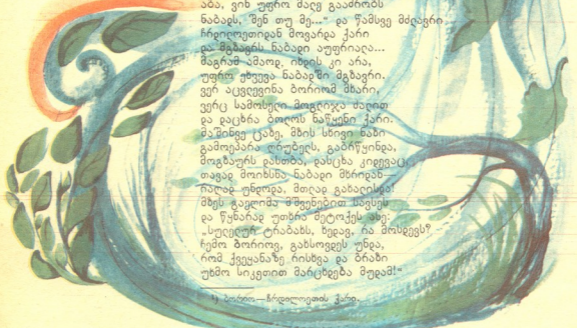
მწყამს, რომ შენ ასეთი ადამიანი იქნები!

ბ ბ რ ი მ

ერთხელ მზეს უთხრა ქარმა ბორიომ:!)
 „მე, მზელო მზეო, ბრწყინავ და ელავ,
 მთელ ედნამოწას შენ ასულდგმულე,
 შენი სინათლით არსებობს ყველა!
 მაგრამ ღონით კი ვერ შემეღრები,
 შენ ვერ იქნები ჩემი სწორიო!
 თუ მინდა წამში ამოვვარდები,
 ჩამოვიქროლებ გრავივით, თუ მინდა!
 წამოვშიღი ღრუბლებს, ჩამოვბნელებ
 და შენს სხივებსაც განვეფხვი ციდან!
 შენ ხომ სინათლეს უბმოდ არიგებ,
 უშუამრდ მოჰყენ მთელ ქვეყანაზე,
 სულ უნმაუროდ ამობრწყინდები,
 მთელ დღეს დუმილით გაივლი ცაზე,
 ბოლოს ჩუმადვე ჩავეფხვნი!
 მე კი სულ სხვა მაქვს წესი და ნება:
 დაფორინავ სტვენით, აურზაურით,
 ავტებს მიწაზე თითოდვას და რხევას,
 ყველაფერს გაეხვევ კორიანტელში!
 უმძველია, მუუფე მე ვარ!
 თუ არა გჯერა, ვნახოთ ახლავე,
 ამას არ უნდა დიდი ამბავი.
 აგერ, გახედე, იმ შარავგაზე
 ნაბადმოსხმული გამოჩნდა მგზავრი.
 აბა, ვინ უფრო მალე გააძრობს
 ნაბადს, შენ თუ მე...“ და წამსვე მძღავრი
 ჩრდილოეთიდან მოვარდა ქარი
 და მგზავრს ნაბადი აუფრიალა...
 მაგრამ ამაოდ, იხდის კი არა,
 უფრო ეხვევა ნაბადში მგზავრი,
 ვერ აცვლევინა ბორიომ მხარი,
 ვერც სამოსელი მოვლიჯა ძალით
 და დაცხრა ბოლოს ნაწყენი ქარი.
 მაშინვე ცაზე, მზის სხივი ნახი
 გამოეპარა ღრუბელს, გაბრწყინდა,
 მოგზაურს დასთბა, დასცხა კიდეცაც,
 თავად მოიხსნა ნაბადი მხრიდან—
 ილაღ უნდოდა, მთლად განაღისდა!
 მზეს გაელომა მშვენიერით ნავესს
 და წყნარად უთხრა მეტლქეს ასე:
 „სულელურ ტრიაბას, ხედავ, რა მოსდევს?
 ჩემო ბორიოვ, გახსოვდეს უნდა,
 რომ ქვეყანაზე რისხვა და ბრანბი
 უნდა სიკვთით მარცხდება მუდამ!“

!) ბორიო — ჩრდილოეთის ქარი.

„დილის“ ბიბლიოთეკა

წიგნი მშობრად.

დასასრული

ამოიღე ჟურნალის ეს ორი ფურცელი, ისე გაკეცე, რომ გვერდი გვერდს მიუვებს. მიიღებ პატარა წიგნს. შეუერთე იგი № 1-ში დაბეჭდილ წიგნს და მიიღებ დასრულებულ მოთხრობას.

16.407

6

„ყამღ აყაფერ სვეღ იჟანმა ზეჟყამანენ იჟაჟ
 „ეზინაზ
 ეზ სინო აყადეზ ნეჟან“ — „ქინდემანენდოქტყდ
 საგინწა „ვესაჟ ჟე „სე“ :ენწა ეზ სინო აყაჟ
 „ეზ ზეჟადეზ ეზინანენდ სჟინისან სდგათა
 „იწინე
 აყანადათე აყაფერ ვესაგენ, „მესგათაგენ ათა
 „მტ სთაჟ მვესაჟ „არენჟაჟან „ინეჟდე —
 „ენდვე სთეგ ეზ
 „ეზინეჟეჟე ზეგ
 იჟანსდეგ აყანაქტე იჟანინეჟაჟაჟ ჟეგენეჟ იჟან
 იჟაჟაჟ ზე „აყინჯანენდ სდგაჟ ზეგანჯან ზეჟანდ
 „მჟაჟელ „არინწანეგენ სინდემანინდ ზეგინჯან
 „სინდემანჯანენდ — მენ „ღანაქტეგენჟაჟეგ ვენდ
 — ვენდენ ზან აგანჯან სენჟე იჟა „ჟაგ მინაზ ამა
 „გე იჟანდენდ ვენდ „ვეგინეგენჟაჟენ ზანდინენდ ზეჟან
 „ენ „ინჯანდენ „ანდინაჟენ „ვერეგანჯანენ აყაფერ
 სენჟე ან იჟ „ვერენჟე იჟ „ჟე „მანდენდ ანაჟარე ათ
 „მეგ ზეჟა „ყან სჟინდემანდ „აგინვენჯანდ

8

„ჟა „ანდინაჟენ „თაჟაგ
 სვეგენდენ ამაჟანენდ ეზ ამაჟანდ აყ „ანა —
 „აზანდემანჯანენ
 „ინ ან მენ „ეზანაქტეგენჟაჟეგ იჟ — მქეგენდ ვესა
 „სინო „აყანდენდ აყაფერ სენჟე „ვესაჟ —
 „გესან
 „ან სენწანთ ათეჟანინაზ ვესაჟ „ვესაჟ —
 „ანანს სჟინდემანდ „იგენდენდ ამაჟანენდ
 „ენდჟაგ მჯანაქტეგენდ სთაჟანდ მინდინდენდ ვენდ
 „ვეგენდ მანდინაჟენდ ნეჟან“ ან ვენდ „იგინდენჯანენდ
 ვენდემანდენ „ანდინაქტე ამაჟანდ იჟ ანინდენდ
 „ქანინდ „ანანდენდ ზეჟან ეზინანდ ვინდენდ ჟეგ
 „ენჯანდ ეზანდემანდინდ მანდინდ ეზ მანდინდენდ
 იგენდენდ იჟანდ ეზ ეჟანდენდ იჟენდ „ეჟანდ იჟან
 „ანჟ „ან „ეზინდემანდენდ იგინდენდჟაჟეგ ეზ ზენდინ
 „იჟანდენდ მანდინდენდ იჟენდ ეზანდინდ მენდენდ
 „ეჟანდენდ ჟეგენდ ვენდ იჟანსაჟ „ეზანდენჯანდ ათაგ
 „ინდინდენდ ეზინდინდ „ეზინდინდინდენდ ეზანთჟჟ ეზინა
 იგენდ ეზ „ინდინდინდ ეზ იგინდინდენდ

— ლორდ პროტექტორის სახელით გააღეთ კარი! — მოისმა გარედან.

— მამა, მამა, ქარისკაცები არიან როგორ მიუვარს ქარისკაცები! მე... მე გავუღებ კარს! რაში ფხვანოხილი შემოვიდა ოთახში. ქარისკაცები გამწვრივდნენ. მიუფერს ოფიცერი მხედრულად მიესალმა. პოლკოვნიკი თავადაც მიესალმა, ცოლი გვერდით ედგა, ადამიანის ფერი აღარ ედო, სხვა არაფერი არ ამუშავებდა უბედური ქალის განუწოვებელ სულიერ მღვდლავარებას.

მიუფერი ცოლ-შვილს გამოემშვიდობა. გაისმა ბრძანება: — ტაურისაკენ, ნაბიჯით იარ! პოლკოვნიკი მტკიცე მხედრული ნაბიჯით გავიდა სახლიდან, მას ქარისკაცთა რაზმით მიჰყვა და კარი დაიხურა.

— ზედა, დედოკო, რა შესანიშნავად მოეწყო ყველაფერი! ხომ გეუბნებოდი, კარგად დამთავრდება-მეთქი ისინი ტაურში წვიდ-

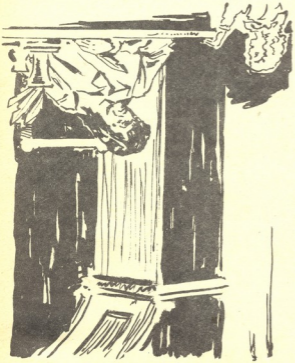
ისეთი ბორბლები ჩამადენიან, რეპუბლიკის სი არასოდეს ჩაუღვნიდა ადამიანს. მე უკვე უძლური ვარ, აღარაფერი შემიძლია, აღარაფერი! რა ვქნა, რა ვიღონო. — წამოიძახა გენერალმა.

გოგონა დალონდა, მაგრამ უცებ მოუთმინდა წამოიყვინა:

— უბრძანეთ გაუშვან მამაჩემი! თქვენ ხომ შეგიძლიათ ეს! მოდა, უბრძანეთ! რას გულისხმობთ, უბრძანეთ! წელან არ დამპირდით, რასაც მიბრძანებთ. შეგისრულებო! ახლა უარს მეუბნებით?

გენერალს მკაცრი, უბნში სახე გაუნათდა და თავზე ზელი დაადო პატარა მბრძანებულს:

— გმადლობ, უმანკო ბავშვო! გმადლობ, რომ გადამარჩინე ამ ტანჯვას, შემახსენე ჩემი დანაპირები! ოფიცერი! დეემორჩილეთ ბავშვის ბრძანებას, ის ახლა ჩემი სახელით გელოპარაკებათ. პატივარი შეწყურებულა, გააოვისუფლოთ.

დინდი 'დინმყდმარ' ამდინდმელ ვეამმმმმმ' ამ დინნი'დსაყ' 'დესოა ამდინმამინოა ასდმსყ

-ენნდდდდდდდდ 'დესდსამ 'სტტფ' ამსყენ დსდე

ესყ 'დინმინდ ეს დ 'დინმინდ

დინმამინდ ამინნი 'დენ დინმინმინდ ეს დინმინდ

-ეს დინმინმინდ ეს 'დინმინმინდ დს 'დესდსდ

ამინდ: 'ესმინმინდ ასდმსდდ 'ესყამდ მდსყდ

ამინმინმინდ ამ ამინმინდ მდდესოა მსყმინდ

'ამინმინმინდ ვსდესმ ამ მინმინდ ამინმინმინდ

სათს მდმინდ დინმინმინდ 'ესდესდ ამინდ 'ამ

-ესმინმინდ ამინმინდ ვინდ ამინმინმინდ 'მესდესდ

დინი' დეს ამინმინმინდ ვინმინმინმინდ 'ამინმინდ მდ

-ესოა 'დინმინმინდ ამსყ' ესმ 'ნინმინმინდ ესყ დდ

-ესენ დს 'ესდინმინდ ამინმინმინდ 'ესყ —

ესმინმინდ მდ დინმინმინდ

'ესმინმინდ ამინმინმინდ ამინმინმინდ

დინმინმინმინდ ამინმინმინდ 'ესდესდ

დინმინმინმინდ 'ესმინმინდ 'ესმინმინდ

-დინმინმინმინდ ესყ 'დესდსდ ამინმინმინდ

მარეში, ახლავს!

— საბრალო ბავშვო! ღმერთთა მოწამე, რომ შემეტლოს, გამოვუშვებდი.

— მოეწუეთო! სმენა! თოვთი მხარზე!
ბავშვი გრივალვით გაიჭრა ოთახიდან. ცოტა ხნის შემდეგ იქ მყოფნი საოცარი სურათის მოწმენი გახდნენ. გოგონას ხელი ჩაველო გენერლისათვის. იმ კაცისათვის, რომლის დანახვაც კი შიშის ზარსა სცემდა უკუღსს, დაწინ მოუძღლოდა. ოთახში მყოფნი გენერალს მხედრულად მიესალმნენ.

— სერ, დედა ავად არის, მამაჩემის ნახვად უნდა. ამათ კი მამა სადღაც მიჰყავთ.

გენერალი მუხდაცემულივით იდგა.

— მამაო? ეს კაცი მამაა შენი?

— მამაა, მაშ ვინ უნდა იყოს! აბა სხვას ვის მივცემდი ასეთ ღამეაზ ბურთულას? მამა მე ძალიან, ძალიან მიყვარს!

გენერალი გაფითრდა.

— ღმერთო მაღალო! შენ მიშველე! ეშმაკმა

...ვსაფინქელე სასამაი რსყმბმნინილე გვად

...დემვსაზედ ყა გსაყ 'ღესყ

...ზედ ...საგმნიწყლე 'ნეგასზა სადესასარ —

კოსნაოდეს 'ვსატ

რამდოდ სემყ 'აწმბან ვსატ რამდოდ მე —

...გსაყ 'რსაყ რს მეწიერ 'ესყ აწსა —

...ყადმბმბ

რესამსბ მდოდოდ ლმამდმსაზად რამაყმნი

კოსნაოდეს ყა. 'ენინდ დერი სამთსატ ამბოდანტ

—'მ თსდყად აყყმბმ 'მონაოდეს ღსაგ ქედმადმსდ

—მდმ აზმდმ გსაფაყ დე ამ ზინდმდმგმდმდმ ყა

მბაყინედ არ რსმამსყ 'აგმწწა მბსყმდმ დემბმდმ

მბაყ რემყ 'ამდესმბმ ვსდერ 'ამსყსეყ გსაყ

ვსატ რამდოდ სემნი ქადგინარ ვმწწა მე —

...დერდმდ ამ დოდემდ

მდოდმდმდმ 'მბმნიერ რსაყ რსდმდ რსაყდერ-მამ

არ ნიემვსაზედ რამდოდ რამდესაყ 'დესადესმბ

გს 'დესადესმბმდ რსდმმდმდმდმდმ დესადესმბ

მდოდმყ დესაყსად 'სდერ-მსა ამგნი ღსად

რმბსდმდმ 'დესმსდმდმდმ სდ მამმწმმსმმდმ მსამ

...დ მანდმსდმდმ მბმდმდ კოსმვსაზედ ყმწ მსამდ

'ამმმდ-რსაყ მბმდ მბმდმ 'მსაყადმსდ გსაგ —

...ყმწმმდმ

ამ დმწმდმდმ მდმდმდმ დემმდმდმდმდმ 'ვმბმ

—მ ვსატ 'დესაყსად დესამმმსმ მსყმ 'მბმდესა

—მდმდმდმ დემმდმდმმდმ 'დფაყსეყ მდწმდმ სდ

—მბმბმდმ 'მბმდ მწ 'დმდმდესაყსად ნიემოდ 'ად

—მმმმსდმდმ ყმწ 'დესმზაზ მამაყადოდ სემყ —

ქამბმდმ 'ამმბმბმდ

— 'რდმდმ სდმმმდმ რსდმდმდმ მდმმმმდმდმდმ

'დმდმდმდმდმდმ 'მბმდ მდ დმდ ამ რსაყ

მბმდ მბმდმ ქადგინარმდ ყმწ ნიემოდყმწ —

...სადმმმსმდ მბმდმ სდდესმ

მსაყმდმ ქმბმმმმმმ 'მსაყმდმ —'მსაყმდმ —

ქადმდმმმმმდმ 'მბმდმ მდმდ კოსმდმმმმმდმ

...სადმმმსმდ მბმდმ —

...დეს

—'მმმმ — კდესმმმმმმდმ მდმმმმმმდმ რსაყ

...რდმმმმმმდმდმდმდმდმდმდმდმდმ

—'დ 'ყმდ 'ყმდმმმმმმმდმ ვესამარ 'ამმმმმმმმმმ —

ჯადოსნური სათვალე

იჩინე ტალიაშვილი

მხატვარი ოთარ ჩხატარაშვილი

ფანჯრის რაფაზე სათვალე იდო. ჩვეულებრივი, ყველა ბებიას რომ აქვს, ისეთი! პატარა მამუკამ დაინახა სათვალე; ფანჯარასთან მივიდა, თითის წვერებზე შედგა, ჩამოიღო და თვალებზე გაიკეთა. გადადგა ერთი ნაბიჯი, ორი, სამი, და უცებ იატაკი აყირავდა და ბიჭი ძირს გაიშხლართა.

— გრიპა, ეს ნამდვილად ჯადოსნური სათვალეა, — გაიფიქრა მამუკამ და ეზოში გაირბინა. კაცის ხის ქვეშ რომ შეჩერდა, ზემოდან ფრთების ტყლაშუნი და ნისკარტის პაკიპუკი მოესმა. აიხედა და რას ხედავს? ვეებერთელა, ზღაპრული ფასკუნჯი შემომჯდარი ტოტზე და ეშმაკურად, ცალი თვალით გადმოსცქერის მამუკას გული აუფანცქალდა — ახლა კი შემისვამს, ცხრა მთას გადამატარებს და სასწაულების ქვეყანას მაჩვენებსო, — გაიფიქრა და შეუძახა ფასკუნჯს, — ეპეი, ფასკუნჯო, გამაქროლე, მაჩვენე სასწაულების ქვეყანაო. მაგრამ ფასკუნჯი არც ისე გულყვითილი აღმოჩნდა, როგორც ეს ზღაპრების წიგნში წაეკითხა მამუკას, აღმაცერად გადმოხედა და ფრთების ზანტი ქნევით პაერში ირაო მოხაზა. ბიჭს კი ხიდან ჩამოვარდ-

ნილი კაკალი თაეში მოხედა და შუბლზე პატარა კოპიცი წამოაჯდა. გაგულისდა მამუკა, მაგრამ მალე გადაუარა წყენამ, იმიტომ რომ, ამაზე მეტი საკვირველება იქნება? — შუა ეზოში ლამაზად დარახტული თეთრი მერანი დაინახა. ფლოქვებს ისე სცემდა დედამიწას, რომ მის ნაღებს სულ ოქროსფერი წინწყლები სცივოდა.

— მფრინავი რაში, მფრინავი! — დაიყვირა ბიჭმა და ყოვინით გაემართა მისკენ, შიშის ნატამაილიც არ უგრძენია, ზურგზე მოახტა და ომახიანად შეუძახა:

— ჰეი, რაშო, გენაცვალე, გამაქროლე, მაჩვენე სასწაულების ქვეყანა!

მაგრამ დახეთ მფრინავი რაშის ვერაგობას? ახლოს არ გაიკარა პატარა მხედარი, ტლინკები ჰყარა და პირში ჩალაგამოვლებული ბიჭი ძირს მოისროლა. თვალტრემლიანი წამოდგა მამუკა, მაგრამ გულდაწყვეტილი დიდხანს არ დარჩენილა. თითქოსდა სავანგებოდ ახალ-ახალ ჯადოსნობებს უმზადებდა ბებოს სათვალე: ეზოს შუაგულში, მწვანე მოლზე გაჩაჩხახებული, გაწმენდილი ხალიჩა გაფენი-

— ჩიტო, ჩიტო, ჩიორაო!
 — რაო, ბატონო მელაქ!
 აღბათ საქართველოში არ მოიძებნება ადამიანი, რომ ბავშვობაში არ წაეციოთოს ქართული ხალხური ზღაპარი „ჩიტი და მელა“ და არ ახსოვდეს ეს სიტყვები. ბევრ ოჯახში შემოსახულიც იქნება დიდი ხნის წინ გამოცემული, ფერადი სურათებით შემკული ეს წიგნი — იგი მხატვრულად გააფორმა ჟურნალ „დიას“ ყოფილმა სამხატვრო რედაქტორმა, საქართველოს ზელოვნების დამსახურებულმა მოღვაწემ, მხატვარმა შალვა ცხადაძემ.

უკვე ხუთი წელია, რაც შალვა ცხადაძე ჩვენთან აღარ არის, მაგრამ მის მიერ ჟურნალში და „ნაკადუს“ მიერ გამოცემული საბავშვო წიგნების ფურცლებზე გაცოცხლებული შელია ციწვა, რწყილი და ქიანჭველა, კომბლე, ჩექმებიანი კატა, წითელქუდა, შელია და მწვერიტა, გოჭი გოჭანჭერი, დათუნია დრუნია განაგრძობენ სიცოცხლეს. ვინ მოთვლის, კიდევ რამდენი ცხოველი, ფრინველი და მწერი ჩაუსვია მას მარგალიტოვით

ლიყო და გასაფრენად მომზადებული თავისკენ ეძახდა ბიჭს.

— მფრინავი ხალიჩა!—თვალეები გაუბრწყინდა მამუქას და ხტუნვით მიაშურა ხალიჩას,—ახლა კი მეშველებ! აბა, ხალიჩავ გენაცვალე, მაჩვენე სასწაულების ქვეყანა!—უბრძანა და ზედ წამოსკუბებულმა ხელები ისე დაიჭირა, თითქოს საქვესთან მჯდარიყო, მაგრამ ხალიჩა ადგილიდან არ იძროდა, გაფრენას აგვიანებდა.

— მამუქა, სადა ხარ, ბიჭო, სად გააქრე ჩემი სათვალე?—მოისმა უეცრად ბებიას ხმა და მამუქა მოუთმენლად აცქმუტდა,—ჩქარა, ხალიჩავ, ჩქარა, ვიდრე ბებია მოგვისწრებდეს, გაფრინდი!—შევედრა ხალიჩას, მაგრამ ხალიჩამ ყურიც არ შეიბერტყა, ნამდვილად ბებიას მოსვლას უტყდიდა.

— უი, დამიღვა თვალეები, ჩემი სათვალე! მე კი მთელი დღე თვალეები დამაწყდა ძებნით!—შეიკხადა ბებიამ, სათვალისი მამუქა რომ დაინახა, მაგრამ ბიჭი არ დაბნეულა. ბებიამ ნამდვილად არ იცის, რომ ეს სათვალე ჯადოსნურია, ახლა კი გავახარებო, იფიქრა და ბებიასთან მიიბრძინა.

— ჯადოსნური სათვალე გქონია, ბები!—ფასდახა და ბებიას ყელზე ჩამოეყიდა. გაუყვირა მოხუცს.

რა ჯადოსნური, რის ჯადოსნური, ნამდვილად კიდევ რალაცას ცულლუტობსო, დაეჭვდა და სათვალე ჩამოართვა. კარგა ხანს ატრიალა, იქით გაიხედა, აქეთ გამოიხედა, მაგრამ განსაკუთრებული ვერაფერი შეატყო.

— ხედავ, ბებო? მფრინავი ხალიჩა, რაში, ფასკუნჯი, ხედავ?—ეხვეწებოდა მამუქა და ხელებში სწვდებოდა. ახლალა მიხვდა ბებია, პატარა შეილიშვილის ფანტაზიას რა ჯადოსნური ძალაც შეემატებინა მისი სათვალისათვის და ხათრი აღარ გაუტება.

— ვხედავ, შეილო, ვხედავ, როგორ არა,—მიუგო ღიმილით და უფრო კარგად მოიხრო სათვალე. და მართლაც, დაინახავდა, აბა რა იქნებოდა!—კაკლის ხეზე დამცინავად ყრანტალებდა ყვანალა, ეზოში დაკუნტრუშებდა წაბლა კვიცი და მზებზე ფიცხდებოდა გაქუცული, დაგლეჯილი ნაბღის ძველა.

ესეც შენი ჯადოსნური სათვალე!

დაუპირისპირი

შალვა ცხადაძე

თქვენთვის შექმნილ წიგნებში. შალვა ცხადაძე შეყვარებული იყო თქვენს ქურნალებზე და სიცოცხლის ბოლომდე არ განშორებია მას. იგი დიდი გულისყურით ხატავდა თქვენთვის, რადგან ბავშვებისათვის ხატვა ფრიად დიდ საქმედ მიაჩნდა და ამ საქმეში ზერელობას და უსულგულობას ყოველთვის კიცხავდა.

შალვა მეგობრობდა პატარებთან—პატარები სახელსწრისა აკითხავდნენ მას. და ისინი, შალვაც და ბავშვებიც, თანატოლებივით საუბრობდნენ და თან ხატავდნენ შალვას ფუნჯებითა და საღებავებით. ეს ბავშვები ახლა უკვე სრულწლოვანი ადამიანები არიან და აღბათ თვებიან შვილებს, შვირიშვილებს უამბობენ ამ უაღრესად თავმდაბალ, მორიდებულ, ადამიანების მოყვარულ და იუმორით აღსავსე მხატვარზე, კაცზე, რომელმაც თითქმის მთელი სიცოცხლე საბავშვო წიგნის მხატვრობის განვითარებას მოახმარა და დიდი ამაგი დასწრა მას.

შალვა ცხადაძე იყო მრავალი სამხატვრო გამოფენის მონაწილე. მისი ნახატები იბეჭდებოდა ქურნალ „პიონერში“, გაზეთ „ნორჩ ლენინელში“. მისი ხელმძღვანელობით გაფორმებულ ქურნალ „დიღას“, აგრეთვე მის მიერ ილუსტრირებულ წიგნებს ბევრჯერ დაუმსახურებიათ მაღალი ჯილდოები.

დღეს ჩვენ გთავაზობთ შალვა ცხადაძის რამდენიმე ნამუშევრის რეპროდუქციას.

ბავშვების

გაქვამი თოჯინა

— შენს თოჯინას
 ნანას, უნდა,
 ჰქვამ რაღომ
 არ ვცდივარ?
 — დაბანის წინ
 რომ გავზადო,
 აღარ იცვამის,
 ვაზრმაცია!

ნიავქარი და ბიჭი

— ნიავქარო, ფრთას რომ გაშლი,
 ჩამომიგდე სიდან ვაშლი!
 — აბა, როგორ გავუწილო
 შენისთანა კარგი ბეჭევი.
 ქრრრ... ეს ერთი! ქრრრ... ეს ორი!
 ესეც სამი! — გმადლობ, ქარო!
 ამ ვაშლებით ავადმუთფი
 ბებო მინდა გავახარო!

ცხვალ და ფრინველი

შეუეფა
 ცუტომ ფრინველი:
 — ჰამ! ჰამ! მართლად
 უსინდისო!
 არაფერი
 შენ არ გახსოვს,
 გარდა კარგი
 ჭამა-სმისო!
 შენისთანა
 უქნარანთან
 შეგობრობაც
 აღარ ღირსო!

ჩაიდანო

აჩუხუნუდა
 ჩაიდანო,
 თითქოს მღერის
 ჩაირბამას:
 — ჩაიო! ჩაიო!
 ჩქარა დღლი,
 გავუშვადოთ
 ჩაი რამაზს!

გიუბი ბეკეკა აბაბი

ბივი ბაბანაძე

ზ ლ პ ა რ ი

გიუბი ბეკეკა დედას ტყეში გაეპარა. გულგახეთქილი თხა აქეთ ეცა, იქით ეცა, მაგიამ შეიშინდა. ეკვალს ვერსად მივანო. რაღას იზამდი! შინ დაბრუნდა, თავში ჩლიქები წაიშინა და მწარედ დაიკიანა:

— ვაიმე! ვაიმე! ვაიმე!

თხის ტირილზე მურია მოვარდა:

— შენა კიკინებ ასე მწარედ, ჰამე?

— ჰო, მურია, მე ვკიკინებ, მეეე, მეეეე, — უბასუხა თხამ, — ნეკერის ძებნით ვიყავი გართული, ბეკეკა შინდობა გამეხარებინა. ყურადღება ვერ მივაქციე... ვაიმეებარა... ვაიმეეე!

— ეს რა ჩაუდენია, ჰამე! — თანაუგრძნო მურია, — მაგრამ ნუ გეშინია, მე მურია არ ვიყო, თუ შენი ბეკეკა სალსალამათი არ მოგგვარო!

— მიშველე რამე, მიშველე შენი კირიშვი!

ტყისპირა შინდორს მიაშურეს. იმ ადგილას, საიდანაც ბეკეკა გაქრა, მურია ბაბასს ანოსავა დაუწყა.

— ვაჰ! ვაჰ! — რა მალე მივაგენი კვალს, — შეტყევა გახარებულმა, — შენ შინ წადი, — უთხრა მერე თხას, — ეცადე, ჩვენმა პატრონმა არაფერი გიგოს. ცოდოა, ისიც შემსავეთ დაღონდება.

თხა შინისაკენ გაიქცა, მურია კი ბეკეკას კვალს ვაყუა.

ბევრი ირბინა თუ ცოტა ირბინა, შუაგულ ტყეში პატარა შინდორს მიადგა. იქ ბეკეკა დაინახა დაბტოდა, დაკუნტრულშებდა და მღეროდა:

— დილილიმე, დილილიმე! რა კარგია, რა კარგია, დედას რომ გავეპარე!

— აი შე კულულტო, შენა, რამშიშორეს გამოპარულხარ, ჰამე?! — შესძახა გახარებულმა მურია.

უცბად ტყიდან მგელმა ისკუბა.

— მიშველე! — იყვირა ბეკეკამ.

მურია მტყუტა და საშველოდ გაქანდა. მგელს შეეშინდა.

— მურურია, უთხრა ძაღლს, — თუ კბილს არ მახლება, ბეკეკას დავესხნებო.

— კარგი, წადი, ჯანდაბამდის გზა შეჩინა-ა-ა-ამ!

— უჰ, რა ბოროტი ყოფილხარ, მურურია, ამ ბატკანს არც შენა ჰამ და არც სხვას აქმეე! — უსაკვედურად წაგლიმა.

— შენ რა ბოროტი?! ჩემი შენ გითხარი და გული მოგივალიო, მაშ შენც არ არის ნათქვამი, ჰაააა?

— ჰო, ჰო, ბოროტცა ხარ და მოლაღატეც. ძაღლები მგლების ძებნად გაგაჩინათ ბუნებამ, თქვენ კი გვალაღატეთ და ტყე მიატოკეთ. მოლაღატეც, მოლაღატეც, უუუ, უუუ! — დაიბუღლა მგელმა.

— ჩვენა ვართ მოლაღატეები თუ თქვენა, ჰამე? რომ მოგშვივთ, ერთმანეთს დაერვეთ ხოლმე შესაქმელად. თქვენსთანებთან მშობას ადამიანებთან შეგობრობა არა ჯობსა ჰამ? ახლავე დაიკარგე, თორემ ვინა დაინარაღე, რაც დღე დაადგეს შენს ტყეში! ტყე-ავე-ავეს! — და მურია მურია.

პირობა არ დაგავწყდეს, არ გამომიდგე, მურურია! — და კულამოძურულმა მგელმა ტყისაკენ მოკურცხლა.

— დიხ მურია, შენა მტყუტე! — შესძახა ბეკეკამ და ორივემ შინისაკენ გაიქცა.

მოცემულია ათი ციფრი
0-დან 9-მდე, და თითოეულ
შეფარებულ აქვს ასოთი
მნიშვნელობა.

0—ა	5—ღ
1—ე	6—შ
2—ბ	7—ო
3—ი	8—რ
4—კ	9—ს

აბა თუ ამოიკითხავთ, რა
წინადადება ამ ციფრებით

შ
ვ
ს
ს
ც
ს
ე
ა
ნ

დაწერილი!
03 947539 2085
6739601 905063 30,
6040, 530, 8127, 9347!

ახლა სცადეთ მოცემული
ასო-ციფრებით თვითონ შეა-
დგინოთ სიტყვები (აჯობებს
ჯერ ასოებით შეადგინოთ
სიტყვები და შემდეგ დაწიფ-
როთ).

სინანული

შოთა ამიანაშვილი

— მამ შეორე კლასმა უპპე
გადახვედი, შეილო?—
დუღამ გულში ჩაიხუტა
პაწაწინა ილო.
— ჰო, დედიკო, გადავედი
ორმოცივე ბაეში.
ჩვენი მახწაფლებელი კი
ღარჩა პირველ კლასში.

აი, როგორ შეიძლება ქოთნის
უვალილი მოირწყას თავისთავად.

შეამოწმე შენი
თვალზომა

განსაზღვრე თვალით,
რომელი უფრო მეტია,
ხრახნის თავი (ა) თუ
ხრახნის სიგრძე (ბ). შე-
მდევე სახაზავით ვაზო-
მე და შეამოწმე სწო-
რია თუ არა შენი თვა-
ლზომა.

საოცრება

ღელა

ამაყად მიდიოდა
სკოლისაკენ, წინ

მიუძლოდნენ,

თათებით

ეჭირათ. უკან მეზობლიანთ

მიყვებოდათ. შემოხვდათ

გზა

დაულოცათ. ხიდან მიესალმათ

ჩასათერებულ

ს

შიშით ზაჭიებს ვერ
მიეჯარა. მალე

გამოჩნდა.

წარწერას
მიაჩერდნენ:

ანთილი
იყო
თქვენი
მოუბიანება!

ღირექტორი

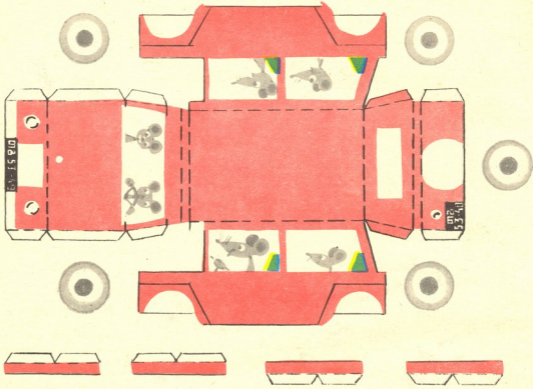

ში

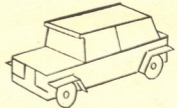
შეუძლვა ჰაგარებს
და სწავლის დაწყება
მიულოცა.

6210/38

ქირკიტელას ხსელონსო

ეს ხსნახი მკურნალოთ გამოტყურო, შემდეგ წვე-
ტულ ხსნეზე გადაკედე. თეთრად დარჩენილ კედლებ-
ზე წებო წაუსვი და დააწებე. შემდეგ გამოტყურო ოთხი
ფრთა და თავის ადგილას მიასწებე. ახლა ბორბლე-
ბის ჯერად დადგა, მათაც მიუჩინე თავ-თავიანთი
ადგილი და შენი მანქანაც მზად იქნება.

მზატვარი ილუარდ ამგომამაძე

საბატმთელს
ალკა ცკ-ისა
და ზ. ი. ლინდის
საბმლომის
პრომეთა
ორგანიზაციის
რესპუბლიკური
საბჭოს
საბჭოს
ურანალი
უმცროსკლ-
სმლთმის

უღაზე ნახატი ზურ მთისაძისა

მთავარი რედაქტორი მუხრან შატავა რიბნი

სარედაქციო კოლეგია: ილუარდ ამგომამაძე, ილია ანთოპაძე, კუპარი გომიანიშვილი, სტოროვ დე-
მურხანაშვილი, ლეილა არაძე, ზურაბ ლუგაშვილი (აჭგ მდიანი), მინანა კობახიძე, ზალა ლოსაძე.
რამ, შავაშალა მრავალეზილი, ჯურაბ ნადირაძე, გომრეი რომინოვილი (სამატგრო რედაქტორი),
გივი კნლავაძე, მიჩი ნიკლაშვილი, ვივი ვივიანიძე.

ტექრედაქტორი ინელი წაბათილი

მისამართი: რედაქცია, გამომცემლობის სტამბის — თბილისი, ლენინის, 14. გულ: ში. რედაქტორის — 93-41-30, 93-98-15;
პ/სკ მთავრის — 93-41-30 93-98-18; სამხ. რედაქტორის — 93-98-18; განყოფ. 93-10-32, 93-98-19; 93-98-16

გაღვიტო ასაწყობად 10/VI-80 წ., ხელმოწერილია დასაბეჭდად 1/IX-80 წ., ქალაქის ზონა 80X100,
ფიზ. ნახ. ფურც. 25, ტრახტი 170 100. შტაფ. № 2030. „ძიმა“ № 9. ჟურნალ და მლადშეკლასნიკოვ.
на грузинском языке. ფასი 20 კამ.

გამოცემის
მე-ე წელი
საქ. კ. ცკ-ის
გამომცემლობა
Издательство
ЦК КП Грузии